

Handläggare: Annika Risel
Telefon: 08-508 336 07

Till
Utbildningsnämnden
2012-05-24

Lärarnas delaktighet gällande särskilt stöd

Svar på skrivelse från Ingegerd Akselsson Le Douaron (MP).

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande:

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Thomas Persson
Utbildningsdirektör

Håkan Edman
Grundskoledirektör

Sammanfattning

Ingegerd Akselsson Le Douaron (MP) framför i en skrivelse till utbildningsnämnden frågor om lärarnas delaktighet gällande särskilt stöd.

Skollagen reglerar hur skolan ska gå till väga för att utreda om en elev är i behov av särskilt stöd och vad skolan ska göra om det visar sig att eleven är i behov av särskilt stöd. Förutom det som regleras i skollagen är rektor ytterst ansvarig för att besluta om hur skolan ska arbeta för att bedöma och tillgodose elevers behov av särskilt stöd.

Rektor beslutar om vilken organisation skolan ska ha för att arbeta med elever i behov av särskilt stöd. Lärare som har tillräcklig kompetens och erfarenhet kan ha i uppdrag att hantera olika frågor kring särskilt stöd. En eller flera av en elevs lärare är alltid involverade när det gäller pedagogiska utredningar/kartläggningar och i att upprätta åtgärdsprogram.

Skolans budget bereds i den lokala samverkansgruppen där lärarna via sina fackliga representanter har möjligheter att påverka hur skolans resurser fördelas.

Ärendets beredning

Utbildningsförvaltningens grundskoleavdelning har berett ärendet.

Bakgrund

Ingegerd Akselsson Le Douaron (MP) framför i en skrivelse till utbildningsnämnden frågor om lärarnas delaktighet gällande särskilt stöd.

I skrivelsen tas upp att alla elever som har behov av särskilt stöd har rätt att få det och i de allra flesta fall ska den kostnad som uppstår för skolan täckas inom ramen av ordinarie skolpeng. Stödet får dock inte minskas på grund av att skolan saknar pengar. Skribenten menar att rektor här hamnar i en svår situation och att budgetkrav ska avvägas mot elevens rätt att nå kunskapsmålen.

Vidare tas upp att den första som uppmärksammar om en elev behöver ett särskilt stöd rimligtvis är elevens lärare och att ett flertal kompetenser sedan behövs för att identifiera vilket stöd som behövs. I skrivelsen hänvisas till att Lärarförbundet har gjort en nationell undersökning bland sina medlemmar som visar att varannan lärare blivit nekad extra stöd till en elev när man har sett att det har funnits behov.

Med anledning av detta vill Ingegerd Akselsson Le Douaron ha en redogörelse för följande frågor:

- Vilka olika metoder använder Stockholms grundskolor för att bestämma elevens behov av stöd och fördela det särskilda stöd som skolan har tillgång till?
- I vilken grad är elevens lärare involverad?
- I vilken grad är lärarna som grupp delaktiga i styrningen av dessa resurser ute på skolorna?

Förvaltningens synpunkter

Skollagen reglerar hur skolan ska gå till väga för att utreda om en elev är i behov av särskilt stöd och vad skolan ska göra om det visar sig att eleven är i behov av särskilt stöd. I skrivelsen hänvisas också till detta. Skollagen anger att en anmälan ska göras till rektorn om det framkommer att en elev befäras att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. En sådan utredning ska även göras om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart att det inte behövs. Om det visar sig att en elev är i behov av särskilt stöd ska skolan utarbeta ett åtgärdsprogram. Hur detta ska se ut är till vissa

delar reglerat. Visar utredningen att eleven inte är i behov av särskilt stöd ska det fattas ett beslut om att inte upprätta ett åtgärdsprogram.

Förutom det som regleras i skollagen är rektor ytterst ansvarig för att besluta om hur skolan ska arbeta för att bedöma och tillgodose elevers behov av särskilt stöd. Sådana rutiner och arbetssätt för hur skolan ska arbeta med elever i behov av särskilt stöd upprättas lokalt på varje skola. Eleverna ska stimuleras för att utifrån sina förutsättningar kunna utvecklas så långt det är möjligt i förhållande till målen. Skolan har ett särskilt ansvar för elever som är i behov av särskilt stöd. Visar en utredning att en elev är i behov av särskilt stöd får inte ekonomiska resurser vara ett skäl till att inte ge detta stöd. Skolorna har också möjlighet att söka verksamhetsstöd från central förvaltning för olika anpassningar i lärmiljön som skolan har gjort utifrån elevens behov.

Utbildningsnämnden beslutade 2010-03-18 om ett kvalitetsprogram för elevhälsoarbetet inklusive specialpedagogisk verksamhet i Stockholms skolor samt lednings- och kvalitetssystem för skolhälsovården och skolpsykologverksamheten. Syftet med programmet är att garantera likvärdighet och hög kvalitet inom elevhälsans område. Kvalitetsprogrammet för elevhälsa innehåller mål och uppdrag för verksamheten, krav enligt lag/förordning etc. kvalitets-kriterier för uppföljning och bedömning samt kvalitets- respektive ledningssystem.

Central förvaltning stödjer på olika sätt skolorna när det gäller elever i behov av särskilt stöd. Stödet omfattar bland annat kompetensutveckling, konsultativt stöd och framtagna riktlinjer och annat stödmaterial. Till exempel pågår nu utifrån den nya skollagen en uppdatering av blanketter för olika sorters utredningar, åtgärdsprogram och för uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogram. Sådant stödmaterial finns på Pedagog Stockholm och Stockholms skolwebb.

Rektor beslutar om skolans inre organisation enligt skollagen 2 kap. 10 §. Rektor har möjlighet att delegera enskilda ledningsuppgifter till en anställd eller en uppdragstagare vid skolan. Rektor beslutar därmed om vilken organisation skolan ska ha för att arbeta med elever i behov av särskilt stöd utifrån behov. Lärare som har tillräcklig kompetens och erfarenhet kan ha i uppdrag att hantera olika frågor kring särskilt stöd. En eller flera av en elevs lärare är alltid involverade när det gäller pedagogiska utredningar/kartläggningar och i att upprätta åtgärdsprogram eftersom elevens lärare oftast är den eller de som känner eleven bäst och som ska arbeta utifrån åtgärdsprogrammet.

Rektor har det yttersta ansvaret för fördelningen av resurser inom skolenheten och att fördela resurserna utifrån elevernas behov. En lärare är ofta den som uppmärksammar rektor på att en elev har ett sådant behov att det krävs mera resurser. Lärare och rektor för en dialog kring detta och rektor ansvarar för att se till helheten, att omfördela och att styra resurserna utifrån samtliga elevers behov.

Skolans budget bereds i den lokala samverkansgruppen där lärarna via sina fackliga representanter har möjligheter att påverka hur skolans resurser fördelas. Rektor för ofta en dialog med lärare och annan personal om vilka stödinsatser skolan behöver satsa på, om behov av särskild kompetensutveckling och vilka hjälpmedel och material som efterfrågas. I vilken utsträckning som lärarna som grupp är delaktiga i styrningen av resurserna skiljer sig åt mellan skolorna.

Förvaltningens förslag

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bilaga

Skrivelsen från Ingegerd Akselsson Le Douaron (MP) om lärarnas delaktighet gällande särskilt stöd.